

# Hvordan kan energi gjøres til en viktig premiss i arealplanleggingen

- Overordnet arealplanlegging
  - Konsentrert utbygging, men pass på andre kvaliteter
  - Utvikle gode kollektivakser og serviceknutepunkt
  - Sats på gang og sykkel på korte avstander (infrastr.)
  - Kort avstand til større grønt og friområder (red. transp)
- Lokal planlegging/områdeplan
  - Lokalklimaanalyse for uterom og bygglokalisering
  - Krav til bygg
  - Flerbruk av bygg/bygningsmasse (miljøhus Følnebu)



# Er plankrav og tekniske krav til nye bygg tydelige nok? - Nei

- Alle kommuner treng Klima- og energiplan
  - Arealbruk og lokalisering i forhold til;
    - Ressurstilgang fra sol, vind, bio, sjø- og jordvarme, spillvarme, deponigass, ...
    - Energiproduksjon
    - Energisystemet (ledningsnett, fjernvarme, naturgass,..)
    - Vurdering av lokale forhold
- Krav til nye bygg:
  - Kommuneplan med retningslinjer
  - Reguleringsplan/områdeplan med bestemmelser
  - Kvalitetsprogram (detaljerer og dokumenterer krav i regulering)
  - Utbyggingsavtaler
  - Krav til egne bygg



# Hvordan kan vi ivareta og utvikle eksisterende bygningsmasse samtidig med gode energiløsninger

- Enova
  - Bygningsnettverk rettet mot bedrifter og virksomheter. Bruk det fullt ut
- Regional strategi
  - Desentralisert Enova sammen med regionale aktører og myndigheter utvikler fond for ENØK. Klare mål med tiltak og virkemiddelbruk. Gjerne områdevis
- Kommunale bygg
  - Miljø, klima- og energiplan for egen bygningsmasse



# Er det motsetninger mellom inne- klima, trivsel og energieffektive bygg

- Tilbakemeldinger er stort sett positive sammenhenger. Fokus på energisparing gir sammen med fokus på inneklimateknikk – vinn – vinn situasjon (men ikke faglig dokumentert)

